

R.K. Parochie St. Ludgerus te Utrecht

Ludgerus Magazine

6 September 2016

Nieuw Seizoen

St. Antoniuskerk

Kanaalstraat 200, 3531 CR Utrecht; 030 – 293 08 79 | ma-vr: 9-12 uur | antoniusvanpadua@hotmail.com

St. Dominicuskerk

Palestrinastraat 1, 3533 EH Utrecht; 030 – 293 52 45 | ma-vr: 9-12 uur | secretariaat@dominicuserkerkutrecht.nl

St. Jacobuskerk

Prins Bernhardplein 40, 3555 AL Utrecht; 030 – 244 22 01 | ma-vr: 9-13 uur | mail@rkzuilen.nl

St. Josephkerk

Draaiweg 44, 3515 EM Utrecht; 030 – 271 93 93 | **zomer** (1 mei – 1 okt.) wo. t/m za. 14 - 16 uur ; **winter** (1 okt. – 1 mei): wo. en vr. 14 – 16 uur | draaiwegkerk@planet.nl

St. Nicolaas- en St. Monicakerk

Boerhaaveplein 199, 3552 CT Utrecht; 030 – 244 13 19 | ma-do: 9-16 vr: 9-12 uur | rk.kerkcentrum@nicmonpar.nl

St. Rafaëlkerk

Lichtenberchdreef 4, 3562 RD Utrecht; 030 – 261 12 52 | ma-vr: 10-12 uur | secretariaat@sint-rafael.nl

Colofon

Ludgerus Magazine is het tijdschrift van de parochie van St. Ludgerus in Utrecht. Het verschijnt zes keer per jaar.

Interim Hoofd- en eindredactie: Armand Heijnen

Redactie: Nol van Beek, Armand Heijnen

Tekstbijdragen: Erik Borgman, Kalien Blonden, Elizabeth van Dis, Ton Huitink, Gerrit Jan Westerveld

Traffic: Nol van Beek

Vormgeving: Michel Dankers

Druk: Van Horssen OJ Service BV

Opplage: 3900

Contactadres:

Zie centraal secretariaat St. Ludgerusparochie

Advertenties:

Wilt u een advertentie plaatsen? Informatie over prijzen en voorwaarden zijn te verkrijgen bij het centraal secretariaat

© Overname van berichten / artikelen uit dit magazine is mogelijk, mits met toestemming van het secretariaat van de parochie en met bronvermelding.

Mededelingen, berichten of andere copy voor Ludgerus Magazine zijn meer dan welkom! Als u berichten heeft, schroom niet ze te versturen naar het secretariaat. Maar: hou het wel kort, zo'n 150 woorden per bericht. Op een pagina kunnen we niet meer dan 450 woorden kwijt. Heeft u een langere bijdrage, neem dan s.v.p. eerst even contact op met het secretariaat: 030 – 244 13 19.

Het volgende nummer van Ludgerus Magazine verschijnt op 25 oktober. Copy hiervoor moet binnen zijn bij het secretariaat uiterlijk op 3 oktober.

Het parochiebestuur

Pastoor Huitink (voorzitter)

Robert Stok (secretaris)

Joop Schwartz (personeelszaken)

Bert Vermeulen (gebouwen)

3 Vacatures

Het secretariaat

Centraal secretariaat Sint Ludgerusparochie

Nol van Beek

Boerhaaveplein 199, 3552 CT Utrecht.

030 – 244 13 19

secretariaat@sintludgerus.nl

www.sintludgerus.nl

Bereikbaarheid: maandag t/m donderdag 9 – 16 uur

Pastoor

Drs. A.J. Huitink: pastoorutrecht@gmail.com ;

telefonisch via centraal secretariaat.

Priester-assistent:

Koos Smits: p.ksmits@kpnmail.nl

tel.: 06 – 1523 2729

Pastoraal werker:

Gerrit Jan Westerveld: gj.westerveld@tiscali.nl,

tel.: 030 – 2963078.

B.g.g. zijn de pastores bereikbaar via het centraal secretariaat 030 – 244 13 19

Voor **noodgevallen** kunt u ook contact leggen via uw lokale secretariaat of lokale telefoonnummer (zie hierboven).

Beste parochianen,

Wederzijds respect

Terug van vakantie kunnen sommige reizigers je lyrisch vertellen over wat ze ver weg met mensen, die ze amper of niet verstaan, hebben meegemaakt.

Ik schrok voor de vakantie van beelden uit Engeland na het referendum over de EU.

Ik zag mensen in een bus die hun medepassagiers, blijkbaar uit Polen en Pakistan, aanspreken met de boodschap dat ze binnenkort echt moeten vertrekken. Ook

Nederlandse politici schrikken er niet voor terug dit soort taal uit te slaan over medebewoners. Ze roepen dat de bevrijding van Nederland en Europa aanstaande is.

Bij mensen die het einde van de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt zorgen dergelijke uitspraken voor angst en woede. Ze herinneren zich dat toen de catastrofe voor massa's mensen in Europa is ingeluid met soortgelijke taal over medemensen.

Waarom benoemen politici vreemdelingenhaat en hun afkeer van Europa zonder zich te herinneren wat in 1945 gebeurde? Mensen uit landen die indertijd 70 jaar als vijanden tegenover elkaar hadden gestaan zochten elkaar op. Ze wisten dat ze elkaar nodig hadden om het continent voor een nieuwe oorlog te behoeden. Bij de toenadering van de oude vijanden waren aan beide kanten mensen met een christelijke achtergrond betrokken. Aan hun wijsheid en inzicht heeft Europa veel goeds te danken. En dit besef is ook nu van levensbelang. We zullen het met elkaar moeten doen, ook als wij onszelf beter vinden dan de burens. Kunnen christenen met hun traditie in het slaan van bruggen tussen mensen van verschillende achtergrond van betekenis zijn? Hun geschiedenis begint met een joods gezelschap in Jeruzalem, dat door de opname van heidenen, spoedig veranderde in een veelkleurig gezelschap waarin de traditionele, maatschappelijke grenzen werden overschreden (1 Corinthe 12:12). Menige tekst in het Nieuwe Testament laat doorschemeren dat de veranderingen niet zonder slag of stoot gaan. In het boek van de Handelingen der apostelen lezen we: Broeders in het geloof worstelen met elkaar tot ze een modus vivendi hebben gevonden. (11:1-18, 15:1-29).

We lopen vaak met een boog om elkaar heen, maar soms kunnen we de ander niet meer ontwijken. Dan moet je elkaar in de ogen kijken en moet je met elkaar aan de praat. Door de ontmoeting leer je elkaar dieper kennen en kan een weg naar aanvaarding en wederzijds respect beginnen.

Ik verbind dergelijke ervaringen met Franciscus wiens leven door de ontmoeting met een lepralijder op kop is gezet. Aan het eind van zijn leven beschrijft Franciscus de omhelzing van de stinkende, vreemde man, die hij op afstand hield. Deze man heeft hem de ogen geopend voor wat gelukkig maakt: "toen werd het bittere voor mij zoet".

Ik groet u met woorden van deze grote heilige: Vrede en alle goeds.

Gerrit Jan Westerveld, pastoraal werker

The Piano Player

Nol van Beek is een ervaren pianist met een zeer brede muzikale belangstelling. Waar mensen in een informele sfeer bijeen zijn zorgt hij voor onderhoudende en muzikaal verantwoorde achtergrondmuziek

Telefoon: 06-29065822
Mail : info@pianoplayerutrecht.nl

www.pianoplayerutrecht.nl

Scan deze QR code

SCHILDERSBEDRIJF JOH VAN DOORN DE BILT B.V.

TEL. 030-2200109 WWW.JOHVANDOORN.NL

st barbara
R.K. BEGRAAFPLAATS

**Begraafplaats
St. Barbara**

Prinsesselaan 2
3583 GZ Utrecht
t 030 251 56 15

www.begraafplaats-sintbarbara.nl

A photograph of a Gothic church with a tall spire, surrounded by a cemetery. A large, flowing purple ribbon graphic is overlaid on the right side of the image.

De toekomst van Ludgerus Magazine

Voor u ligt het 26e nummer van Ludgerus Magazine. Inmiddels is een werkgroep, bestaande uit mensen die verbonden zijn aan Ludgerus Magazine en Martinus Magazine, aan het bekijken hoe we na de jaarwisseling samen, eventueel ook met de Salvatorparochie, verder zouden kunnen.

- Door de redactie -

Vijf jaar geleden, in oktober 2011, verscheen het eerste nummer van het blad. De enthousiaste initiatiefnemer van het magazine was pastoor George Paimpillil, die het blad een beetje als zijn troetelkindje beschouwde, maar ook schreef: "Samen zijn wij sterk". En daar hoorde ook, vond Paimpillil, een gezamenlijk blad bij voor alle zes de kerkgemeenschappen waaruit de net opgerichte Ludgerusparochie bestond.

Die fusie bleek een vaak moeizaam proces, want jarenlang waren we gewend aan onze eigen, vertrouwde kerk met het eigen, gestencilde parochieblaadje. Aanvankelijk ruimde de redactie dan ook veel plaats in voor de 'lokale pareltjes'; een bijzondere dienst, een mooie kruisweg, een prachtig orgel, fraai glas in lood etcetera. Elke locatie kreeg een pagina om de eigen activiteiten te communiceren. Dat hebben we later veranderd in de algemene agenda die er nu nog steeds is en waarvoor elke locatie eigen input kon leveren.

We zijn nu ruim 5 ½ jaar verder met de Ludgerusparochie en hoe dat "samen sterk zijn" gestalte heeft gekregen,

laten wij graag aan anderen over ter beoordeling. Inmiddels staat de Ludgerusparochie voor een nieuwe uitdaging: verminderd kerkbezoek, te weinig vrijwilligers, financiële tekorten en het onttrekken aan de eredienst van 5 kerken. De nieuwe pastoor Huitink heeft een traject ingezet naar een nauwere samenwerking die moet uitmonden in een samengaan met de twee andere stadparochies, de St. Martinusparochie in Utrecht Zuidoost en de Salvatorparochie in het centrum (de Gerardus Majellaparochie is niet direct betrokken bij deze fusie).

Pastores zijn al samengegaan in een team; in diverse werkgroepen worden nu plannen gemaakt voor samengaan van secretariaten, besturen, financiën en dus ook de parochiebladen, waarbij ook andere (digitale) communicatie zoals een wekelijkse nieuwsbrief, website, Facebook etc. aan bod komen. De redactie van Ludgerus Magazine is nauw betrokken bij deze werkgroep die onder leiding staat van Annemieke Kleijssen, die als professionele consultant ons aan het werk en nadenken heeft gezet hoe wij de communicatie binnen en buiten de parochie gaan vormgeven.

Vragen die daarbij aan de orde komen zijn: hoe gaat een nieuw parochieblad er uit zien? Of moeten we inzetten op een digitaal blad en is dit haalbaar gezien de vele ouderen binnen de kerk die niet altijd op de digitale snelweg zitten? Hoe gaan we een nieuw blad verspreiden en hebben wij daar nog vrijwilligers voor? Wat wordt de inhoud en hoe komt de lokale berichtgeving goed aan bod?

In de loop van het eerste halfjaar 2017 zullen de uitkomsten hiervan bekendgemaakt en besproken worden in de diverse parochies. Tot die tijd blijft de huidige redactie aan het werk om in ieder geval in het 2e halfjaar van 2016 nog drie nummers (start seizoen, Advent en Kerst) uit te brengen. Ook in de nieuwe situatie in de komende jaren hopen wij op medewerking van vrijwilligers, die zich willen inzetten voor een belangrijk onderdeel van onze katholieke presentie in de stad middels onze communicatiekanalen op papier en digitaal. Want zonder hen gaat het niet lukken.

Huitink over de Utrecht

In 2020 één grote Kerstviering in d

Het is voor het eerst in de geschiedenis van katholiek Nederland, en misschien wel van de wereld, dat er een stadssynode wordt uitgeroepen, zegt Ton Huitink, pastoor van onze Martinusparochie. Hij verwacht veel van dit initiatief, dat heel katholiek Utrecht de vraag stelt: hoe kan onze geloofsgemeenschap zichtbaar zijn en blijven in de stad? In het Pinksterweekeinde werd de website stadssynode030 gepresenteerd, samen met de gelijknamige Facebookpagina. Ludgerus en Martinus Magazine vroegen Huitink naar de achtergronden van de synode en de toekomst van God in Utrecht.

- Door Kalien Blonden -

Waarom deze stadssynode?

'Met 13 kerken in Utrecht hebben we een teveel aan stenen en een tekort aan mensen. De mensen die er zijn, zijn zeer betrokken en gemotiveerd, maar zitten wel in de hogere leef-tijdscategorie. Dat is een groot risico voor de toekomst. Ik wil onderzoeken in hoeverre we nieuwe generaties kunnen aanspreken. De behoefte aan zingeving is er, daar ben ik van overtuigd. Maar hoe kunnen wij daar als kerk een rol in spelen? Wij moeten goed luisteren naar de vraag die bij mensen leeft. Waar hebben ze behoefte aan, wat zou de katholieke kerk daar aan kunnen bijdragen? Dat wil de synode in kaart brengen.'

Een synode wordt van oudsher uitgeroepen door een paus of een bis-

schop. Hoe staat kardinaal Eijk hier tegenover?

'Vrij neutraal. Als pastoor, herder van een gemeenschap, kun je een vergadering bijeenroepen en dat heb ik gedaan. Ik heb aangekondigd wat ik wilde doen en de bisschop heeft gezegd: zorg wel dat je van de kerk blijft, dat je binnen de kaders blijft. Maar dat had ik zelf ook al bedacht. Ik praat niet mee, ik luister naar de synode en de synode zal mij aan het eind van de rit adviseren, waarop ik het slotdocument samenstel.'

Loop je niet het risico dat er prachtige ideeën worden geopperd, maar dat er niets mee gedaan kan worden omdat het buiten de kaders valt?

'Daar ben ik niet zo bang voor, want de kaders zijn helemaal niet zo benauwd. Maar het is geen grabbelton

waaruit ik graai wat leuk lijkt. En het is ook geen "vrijheid, blijheid en roept u maar", want dan ga je een nieuwe kerk oprichten en dat is niet de bedoeling. De synode werkt binnen de kaders van wet- en regelgeving van de kerk. Daarbinnen proberen wij nieuwe wegen te zoeken.'

Hoe kun je binnen bestaande kaders vernieuwend zijn?

'Kijk naar paus Franciscus. In de drie jaar dat hij er is, heeft hij aan de leer niets veranderd. Maar door wat hij doet en zegt laat hij een frisse wind waaien en spreekt hij heel veel mensen aan, gelovig en ongelovig. Hij zet mensen aan tot denken over de vraag: hoe kunnen wij als katholieken, als gelovigen, de wereld beter maken? Wij in Nederland zeggen al gauw dat een heleboel dingen afgeschaft moeten worden.

Utrechtse stadssynode

de Jaarbeurs

Maar je hoeft niet alles wat je niet zint af te schaffen. Je kunt er een nieuwe betekenis aan geven. Zoals de communie aan hertrouwd gescheidenen. De leer is niet veranderd, maar toch kun je voelen dat er een beweging in zit.'

Hoe verhoudt de synode, die zich buigt over de toekomst van de katholieke presentie in de stad, zich tot de samenvoeging van de Martinus-, de Ludgerus- en de Salvatorparochie?

'De synode en het samengaan moeten elkaar versterken. We willen de bestuurlijke daadkracht en kennis bundelen maar daar zullen de lokale gemeenschappen niet direct iets van merken. De grootste verandering is misschien dat er één parochieblad komt, maar in het dagelijkse gelovige leven is er nog niet direct een grote verandering voorzien.'

Hoe ziet u de toekomst van de 13 kerken die hier nu nog zijn?

'Die zullen niet allemaal open blijven. Dat is onmogelijk, dat kunnen we niet betalen. Veel parochianen hebben

moeten wij contact mee zoeken. Wat kunnen we van ze leren, hoe kunnen we daarbij aansluiten. Als je de krachten bundelt kun je je als katholieke gemeenschap zichtbaarder maken in de stad.'

Na de zomer inventariseert de synode alle binnengekomen ideeën. U stelt vervolgens een slotdocument samen. Wat is uw gedroomde document?

'Mijn droom is dat er iets ligt waar mensen warm van worden. Waar ze hoop en vertrouwen van krijgen, ook al wordt het

daar moeite mee en dat begrijp ik, want er ligt een stuk geschiedenis. We moeten onze kerntaken blijven vervullen, ook met minder kerken. Maar ik denk dat onze toekomst ligt in verbanden die parochiegrenzen overstijgen. Neem de geloofsgemeenschap Sant' Egidio en de jongerengemeenschap Taizé. De mensen die daar samenkomen behoren individueel tot verschillende parochies. Maar ze gaan een andere weg die heel betekenisvol is. Daar

anders. Mijn stip op de horizon is om in 2020 één grote kerstviering te houden in de Jaarbeurs. J.F. Kennedy zei: 'Over 10 jaar staan we op de maan'. Alleen al die uitspraak heeft veel teweeg gebracht, ook in de jaren daar naar toe. Ik hoop dat dat door mijn visioen ook gebeurt. Dan zijn we in Utrecht misschien wel met meer dan de huidige 30.000 katholieken. Dan kunnen we die Jaarbeurs toch makkelijk vol krijgen? En dan hoeven ze niet eens allemaal te komen!'

Bericht van het Parochiebestuur:

Hoorzitting Jacobuskerk

Het parochiebestuur van de Ludgerusparochie heeft besloten om de Jacobuskerk te sluiten en te verkopen. Daarmee is de kerk niet langer beschikbaar voor katholieke erediensten. Hieraan voorafgaand zal de bisschop toestemming moeten geven om de kerk aan de eredienst te onttrekken. Om de kerk te kunnen onttrekken aan de eredienst en uiteindelijk te verkopen moet het parochiebestuur een kerkrechtelijke procedure doorlopen. Onderdeel daarvan is, dat de parochianen de gelegenheid krijgen om in een hoorzitting hun eventuele bezwaren kenbaar te maken tegen de sluiting van hun kerk.

Tijdens deze hoorzitting zal het parochiebestuur het voorgenomen besluit tot sluiting van deze kerk nader toelichten en vervolgens de parochianen van de geloofsgemeenschap Jacobus-Ludgerus-Salvator de gelegenheid geven hun eventuele bezwaren kenbaar te maken.

Een hoorzitting is géén discussie- of inspraakavond, maar heeft de bedoeling om de eventuele bezwaren die er leven te inventariseren en zorgvuldig vast te leggen. U kunt zich uitspreken als u zich ernstig benadeeld voelt in uw geestelijk leven, of bij-

voorbeeld wanneer u meent dat de parochie door sluiting haar verplichtingen in verband met gedane schenkingen of legaten niet nakomt. Tijdens de hoorzitting wordt een verslag gemaakt met alle bezwaren, dat aan het eind van de avond met alle aanwezigen wordt vastgesteld. Daarnaast wijst het parochiebestuur er nadrukkelijk op,

dat het ook mogelijk is om voorafgaand aan de hoorzitting schriftelijk bezwaren in te dienen bij het bestuur (postadres Centraal Secretariaat Ludgerusparochie, Boerhaaveplein 199, 3552 CT Utrecht). Deze worden dan op de hoorzitting als ingekomen bezwaren verzameld bij

de bezwaren die op de avond zelf verwoord worden. Die bezwaren worden dan, samen met het verzoek van het parochiebestuur om de Jacobuskerk aan de eredienst te onttrekken, naar de bisschop gestuurd. Op deze wijze kan de bisschop zich een goed beeld vormen en een gewogen besluit nemen.

Hierbij nodigt het parochiebestuur de leden van de geloofsgemeenschap Jacobus-Ludgerus-Salvator en allen die zich betrokken voelen bij de Jacobuskerk, ter plaatse uit voor de hoorzitting op:

Woensdag 26 Oktober 2016, aanvang 20.00 uur, in de Jacobuskerk

Biechtvader zijn in Lourdes

Onlangs verbleef pastoor Ton Huitink enkele weken in Lourdes om daar beschikbaar te zijn voor het sacrament van boete en verzoening, de biecht. Na zijn eerste week daar heeft hij enkele impressies opgeschreven voor Ludgerus magazine.

- Door Ton Huitink -

Nadat ik mij had gemeld bij de pater Oblaat, Mark Kemseke, die verantwoordelijk is voor de Nederlandstalige pelgrims, reed ik naar het huis waar de priesters verblijven. Daar aangekomen kon ik niet wijs uit de vele deuren en de bos met sleutels die ik had gekregen. Uiteindelijk heb ik pater Kemseke gebeld die mij spoedig uit de brand hielp en ik bezit kon nemen van mijn kamer. Natuurlijk op de bovenste verdieping, maar goed te doen. Daags tevoren had hij mij er nog aan herinnerd dat ik de volgende dag geacht werd de mis te doen. Dat was ik niet vergeten.

Ritme

De dagen hier verlopen volgens een vast ritme. Ik sta rond kwart over zeven op en ontbijt rond 8.00 uur. Daarna ga ik naar de Grot om vervolgens naar de kapel te gaan waar dagelijks om 9.30 de mis in het Nederlands wordt gevierd. Aansluitend ga ik naar de Biechtkapel om daar tot 11.15u beschikbaar te zijn voor het sacrament van boete en verzoening. Tijdens de mis is er altijd een seminarist uit Nederland aanwezig om te assisteren. De lunch is om half één. De maaltijden vormen een belangrijk ontmoetingsmoment voor alle permanente chapelains en degenen die voor korte tijd assisteren. Ik moet toegeven, de maaltijden zijn uitste-

kend en zeer gevarieerd.

Na de maaltijd is mijn volgende zitting in de Biechtkapel om 14.30 tot aan de Sacramentsprocessie. Deze vindt iedere dag plaats om 17.00 uur en wordt, afhankelijk van het weer (te warm, te nat) buiten dan wel binnen in de Pius X basiliek gehouden.

Na het avondeten begeef ik mij naar de Rozenkransbasiliek om daar aan te sluiten voor de Lichtprocessie. De chapelains zingen meestal mee in het gelegenheidskoor op de trappen voor de basiliek. De maaltijden en gezamenlijke processies hebben een voor mij belangrijke verbroederende werking. We hebben plezier tijdens het eten maar weten ons ook intens verbonden met elkaar tijdens de liturgische momenten. Na de Lichtprocessie is het tijd voor ontspanning en drink ik met collega's en seminaristen een biertje op een van de vele terrassen in Lourdes.

Hemel dichtbij

Deze eerste week heb ik niet alleen

tientallen biechtelingen mogen ontvangen en hen Gods Liefde en Barmhartigheid mogen aanzeggen door ieder van hen de absolutie te verlenen. Ook ikzelf heb opnieuw mogen ervaren hoezeer het boetesacrament hart en ziel verlicht van al die zaken die o zo vaak als breuklijnen door het leven lopen. Breuklijnen naar jezelf, je naaste en (dus) naar God.

Hier in Lourdes zijn de neuzen, of beter nog, de harten van mensen gericht op de kleine Bernadette, op de Moeder Gods, op de Verrezen Heer. De hemel is hier niet zo ver weg als we thuis soms ervaren. God zelf wordt hier ervaren als zeer nabij, in mensen en de viering van de sacramenten. Thuis lijkt het soms te worden vergeten dat wij kinderen van God zijn. We hebben zo onze dagelijkse beslommingen, verantwoordelijkheden en meningen. Hier in Lourdes worden die agendapunten even aan de kant gezet om ruimte te maken voor Zijn Liefde en Barmhartigheid.

Taalbarrière

Bij het schrijven van dit artikel heb ik nog een anderhalve week te gaan in Lourdes. Enerzijds zie ik uit om weer thuis te komen, maar ik ben hier ook heel erg thuis - ook al moet ik mijn spreekvaardigheid Frans wel verbeteren. Eenvoudige korte gesprekjes vormen geen probleem, maar ik waag me er niet aan om, zoals in het Engels, iemand de biecht in het Frans af te nemen.

Een plek van gebed en ontmoeting

Opening van de ULU

Op zondag 15 mei opende in Lombok de ULU-moskee. Pastoraal medewerker van de Ludgerusparochie, Gerit Jan Westerveld, die al geruime tijd veel tijd steekt in de interreligieuze contacten, onder meer met de moslims in Utrecht, hield een toespraak. Hierbij een (door de redactie ingekorte) versie van zijn speech.

- Door Gerit Jan Westerveld -

"Het is een eer vandaag bij dit moment aanwezig te mogen zijn. Deze bijeenkomst is de kroon op een immense hoeveelheid werk en inspanning van ik weet niet hoeveel mensen. Ik denk aan de inspraakavond waarmee het voor mij, ruim 15 jaar geleden, begon. Toen was er discussie over de minaretten in het plan. Ik vond dat ze in Lombok mogen staan naast de toren van de kerk, als getuigen van het veelkleurige geloof in de Eeuwige en Barmhartige, de schepper van hemel en aarde in deze wijk.

"Ik denk terug aan het moment in de bouwput: waar we samen hebben gebeden dat het werk dat wij wilden beginnen voltooid en gezegend mocht worden...

Ik denk aan de vele malen dat ik aan de overkant in de oude moskee in de kantine heb gezeten en met mensen van de gemeenschap naar buiten keek en de twijfels en zorgen mocht delen toen de bouwkraan weer eens werkloos stond en de muren groen werden.

"En toch, na jaren, is het gelukt! Wat was het een feest toen we vorig jaar

in de eerste nacht van de Ramadan hier bij elkaar kwamen om te doen waarvoor dit huis is gebouwd: bidden tot God die ons allen de adem geeft...

"Ik denk dat voor deze plaats opgaat wat in een psalm gezegd wordt door de bedevaartgangers die naar Jeruzalem gaan - een tekst die van generatie op generatie onder christenen wordt gebeden om de blijdschap uit te drukken over de plaats van samenkomst voor het gebed. Ik wil de woorden uit die psalm nu uitspreken over dit huis:

Ik ben verheugd om wat mij gezegd is: naar het huis van de Heer zullen wij

gaan. Vrede zij binnen uw muren en overvloed in de stad.

"Christenen vieren vandaag Pinksteren, het feest waarop wij stilstaan bij de gave van de Geest van God, die ons nieuwe inspiratie geeft. De bijbel vertelt dat bij de leerlingen van Jezus in Jeruzalem een nieuw elan wordt opgewekt. Ik versta dit samenzijn als een teken van die Geest, die mensen verbindt over hun grenzen van taal en ras en overtuiging heen.

"Wij maken vandaag hier in dit huis mee dat we met mensen van allerlei kleur en overtuiging bij elkaar zijn om te vieren dat dit huis een plaats is waar we kunnen schuilen in dagen van nood, mogen danken voor het goede en bidden om de kracht en nabijheid van de Eeuwige en Barmhartige; waar geleerd wordt wat nodig is om de weg naar het leven te vinden.

"Vanaf het begin heb ik begrepen dat dit niet alleen een huis is voor moslims, maar voor alle mensen van goede wil en geloof: uitgedrukt in de interreligieuze stilleruimte. Die ruimte is een uitnodiging tot bezinning, gebed en ontmoeting in een wereld

U-moskee:

waarin de angst voor de ander hoogtij viert en onwetendheid wordt misbruikt om de afkeer van wie niet is zoals wij te voeden... Bij alle vragen en kritiek heeft het moskeebestuur vastgehouden aan het voornemen om in dit gebouw uitdrukking te geven aan het besef van onze gemeenschappelijke oorsprong en van de ene gedeelde aarde waarop we samen mogen leven.

“Wij mogen in Utrecht elkaar vinden als broeders en zusters, mensen die weten dat het leven een geschenk is. We hebben elkaar nodig om de problemen aan te pakken die het leven bedreigen: wederzijdse

verdachtmaking, geweld, klimaatverandering, de kloof tussen arm en rijk en de uitputting van de aarde, Gods schepping. Wij weten dat we met onze verschillen bij die ene menselijke familie horen aan wie de aarde is gegeven als een plek om te leven.

“Ik hoop dat wat in dit huis gebeurt aan gebed, aan studie, gesprek en ontmoeting bijdraagt aan die ene wereld waar vrede is en ieder tot haar en zijn recht komt. Daarom wens ik jullie mensen van de moskee, onze broeders en zusters uit de islam, geluk met dit nieuwe huis van gebed en samenkomst.

“Ik wens jullie toe dat in dit huis mag gebeuren wat in een andere psalm wordt gezegd:

Machtige Heer, mijn koning, mijn God,

*zelfs mussen wonen in uw tempel.
Zwaluwen maken een nest bij uw altaar;*

*ze zorgen er voor hun jongen.
Gelukkig zijn mensen die wonen in uw huis,*

want zij kunnen u altijd danken.”

Blijvende aanwezigheid, ruim

Het was pijnlijk, de laatste zondag van mei. Sacramentsdag, het feest van corpus Christi, maar van Christus niet delen. Wij zetten in de Dominicuskerk in Oog in Al met alle eerbied en egards de Jezus nog altijd onder ons aanwezig is en wij samenkomen als zijn lichaam. En we dachten no

Te weinig in huis

Het is in de omstandigheden waarin we verkeren een pijnlijk zinnetje, de oproep van de leerlingen aan Jezus in het evangelie: 'Stuur de mensen weg, dan kunnen ze onderdak zoeken in de dorpen en op de hoeven in de buurt en wat gaan eten; hier zijn we in een eenzame streek' (Lucas 9,12). Een eenzame streek: daar zijn dus helemaal geen dorpen en boerderijen, laat staan bakkers waar brood te koop is! En dan hebben we het nog niet gehad over de vraag of de mensen die met Jezus meetrekken daar wel geld voor hebben.

Het is een beeld van hoe veel mensen zich voelen, in onze wereld en in onze kerk. Verlaten, niet gezien, aan hun lot overgelaten. Zoals vaak in onze wereld en onze kerk zeggen Jezus' leerlingen vooral iets niet. Namelijk: wij weten het zelf niet meer! Zij weten niet hoe wij de problemen moeten oplossen, de vragen die op ons afkomen moeten beantwoorden.

Dus suggereren zij dat hun problemen er helemaal niet zijn. Jezus laat zijn leerlingen er in het evangelie van Sacramentsdag niet mee weggelaten. 'Jullie moeten hen te eten geven', zegt Hij (Lucas 9,13).

Dit is waar we zijn: bij een kerk die niet voldoende in huis heeft om te doen wat zij moet doen, of zelfs dat maar in te zien, bij een overheid die geen idee heeft hoe voor elkaar te krijgen wat van haar wordt verwacht.

Gods aanwezigheid

Het evangelie vertelt dan verder

hoe Jezus dit onvermogen toe te geven voor God brengt. Onze schamelheid en lafheid liggen open en bloot voor de God op wie Jezus onvoorwaardelijk vertrouwt, van wie Hij getuigt dat Hij opnieuw van zich zal doen spreken, aan wie Hij zijn leven toevertrouwt omdat Gods ruimte van liefde het onmogelijke mogelijk maakt. 'Laat de mensen gaan zitten', zegt Hij, 'in groepen van ongeveer vijftig' (Lucas 9,14). Niemand wordt weggestuurd, afgeschreven als last- of kostenpost. Niemand is overbodig, niemand krijgt de schuld.

In vertrouwen dat God trouw is, zegt Jezus God dank voor het leven en de leeftocht die ons tot hertoe heeft gebracht en geeft zonder reserve het weinige weg wat wij in handen hebben. En in Gods ruimte wordt het dan inderdaad waar. Er is niet genoeg, er is een onuitputtelijke overvloed. 'Laat de woestijn en het dorre land zich verheugen', zegt de profeet Jesaja, 'de wildernis jubelen en

nte van hoop

**de konden – mochten – het eucharistisch lichaam
de monstrans neer. Zo werd zichtbaar dat de Gezalf-
a over hoop in een tijd van niet weten hoe verder.**

bloeien, weelderig bloeien als de krokus; laat haar uitbundig juichen en jubelen' (Jesaja 31,1-2).

Overvloed

Tot op vandaag is Sacramentsdag op tal van plaatsen een feest van overvloed: opschietende planten, zeeën van bloemen. De natuur verschijnt als beeld van Gods onuitputtelijke vrijgevigheid, de aarde zelf als bron van overvloeiende genade, getuigend van God als haar oorsprong die in Jezus heeft getoond dat Hij ons niet iets geeft, maar dat Hij onbegrensde gave is. Wij bestaan omdat wij in het bestaan worden gehouden door Gods voortdurende zorg. Wij bestaan omdat Gods liefde ons voedsel geeft en ons voedsel is. Niet mondjesmaat, maar mateloos.

Luther zag in die uitbundige feestelijkheid op Sacramentsdag vooral heidendom. Uitspattingen waren het onder het mom van vroomheid, Christus onwaardig. Maar als zich in Jezus inderdaad de mensgeworden Wijsheid van God toont, zoals de christelijke traditie belijdt, een Wijsheid waarvan geschreven staat dat Zij bij de schepping als een troetelkind aan Gods zijde was

en tot Gods vreugde uitbundig voor zijn aanschijn danste (Spreuken 8,30-31), dan staat de Gezalfde in verband met de overmatige uitbundigheid die de natuur kan kenmerken. Heel de schepping transformeert in een woordeloze lofzang op Gods goedheid en grootsheid, Gods liefde en dienstbaarheid, Gods dynamiek en Gods kracht. Dat geeft hoop in tijden van schaarste.

Blijvende aanwezigheid

De aanwezigheid van deze kracht en deze dynamiek is blijvend. Op 11 augustus 1264 bepaalde paus Urbanus IV in de bul *Transiturus de hoc mundo* dat Sacramentsdag voortaan in de hele Westerse kerk gevierd moest worden. In de eucharistie, onder de gedaante van brood en wijn is Jezus blijvend onder ons aanwezig, verklaart Urbanus, zoals Hij ook zelf gezegd heeft: 'Weet wel, Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld' (Mt. 28,20).

Het Tweede Vaticaans Concilie heeft nadrukkelijk vastgesteld dat het hier niet bij blijft. In de constitutie over de liturgie, *Sacrosanctum Concilium*, heet het: 'Persoonlijk

is Christus aanwezig in het woord, want hijzelf spreekt wanneer de Schriften worden voorgelezen. Persoonlijk is Hij bovendien aanwezig wanneer de gelovige gemeenschap bidt en zingt, zoals Hijzelf beloofd heeft: "waar twee of drie in mijn naam verenigd zijn, ben ik in hun midden" (Matteüs 18,20).'

Maar het boek *Spreuken* gaat nog verder en suggereert dat Hij aanwezig is overal waar ons toekomst wordt gegeven. Daarop kunnen wij vertrouwen en daarom hoeven we niemand weg te sturen: zorg jij maar voor jezelf. Ieder is een toevoeging aan onze rijkdom en misschien brengt zij of hij nu juist net wel wat we nodig hebben. Het is aan ons om dit te zien en ernaar te handelen.

*Door: Erik Borgman, leken-
dominicaan en hoogleraar Publieke
Theologie Tilburg University,
Auteur van Waar blijft de kerk: Ge-
dachten over opbouw in tijden van
afbraak (2015),
betrokken bij de Dominicuskerk in
Oog in Al.*

Verhalen uit de buurt

Messen te koop

Ik sta op punt om naar huis te gaan als ik een telefoontje krijg. 'Ja met mij, kan je nog even komen?' De stem van meneer Dijkstra klinkt bedrukt. Even later zit ik bij hem op de bank. Op tafel staat een glimmende doos met een messenset erin. 'Het zijn hele bijzondere messen die je nooit hoeft te slijpen', zegt meneer Dijkstra. 'Maar de buurvrouw zegt dat € 600,- wel duur is voor één set.' 'Wat?? Heeft u hier €600,- voor betaald?' zeg ik verschrikt. Hij knikt: 'Ik heb er nu zo'n spijt van.' Hij vertelt me het hele verhaal van de verkoper die aan de deur kwam. Als we het erover hebben, beseft meneer Dijkstra ook dat hij is opgelicht en samen bellen we met de wijkagent.

Drie weken later zit ik op de koffie bij meneer Dijkstra. De buurvrouw is er ook. Opeens zegt hij: 'Kijk nou! De messenverkoper! Dat is gezellig.' Dat hij door de verkoper is opgelicht, is hij al helemaal vergeten. Hij loopt naar de gang. 'Wat moeten we doen?', zegt de buurvrouw. Snel denk ik na: 'Ik ga naar buiten en bel de politie.' Alsof er niks aan de hand is lopen de buurvrouw en ik weg. Meneer Dijkstra zwaait ons uit. Toevallig zijn

de wijkagenten vlakbij en even later loop ik met twee agenten terug naar meneer Dijkstra. De verkoper wil weg gaan maar wordt direct aangehouden. De andere agent gaat met mij mee naar binnen.

In de vijf minuten dat ik buiten was, heeft meneer Dijkstra een tweede set gekocht! De agent laat op zijn telefoon zien dat de set die hij heeft gekocht ook voor €55,- te koop is bij bol.com. 'Tja, dan ben ik eigenlijk twee keer afgezet', zucht meneer Dijkstra. 'Flink afgezet, dit is een echte oplichter', zegt de agent. 'Als u de messen weer teruggeeft, dan krijgt u uw geld terug.' Even twijfelt meneer Dijkstra. Het is wel een mooie set. Ik zeg: 'Ik kan samen met u achter een veel goedkopere set aan.' Dat vindt hij een goed plan. Als alles is ingepakt komt de verkoper binnen. Hij geeft al het geld terug aan meneer Dijkstra. 'Dat heb je mooi geregeld!', zegt meneer Dijkstra als ze weer vertrokken zijn. 'Ik heb nu weer heel veel ruimte in mijn keukenla!'

Elizabeth van Dis, buurtpastor in de Rietveldbuurt in Hoograven (e.vandis@buurtpastoraatutrecht.nl)

Waarom wachten tot het laatste moment? Maak nu alvast kennis met Barbara.

Dat het moment van afscheid een keer komt, staat vast. Voor ieder persoon. Hoe dat moment eruit mag komen te zien, kan op allerlei manieren worden ingekleurd. Het lijkt vaak 'zo ver weg'. Toch kan het verlichting geven, om uw persoonlijke wensen nu alvast kenbaar te maken. Voor uzelf, maar ook voor uw naasten.

Barbara uitvaartverzorging werkt sinds 1955 aan het waarmaken van de persoonlijke wensen van allerlei mensen. Zodat ieder afscheid even uniek en bijzonder wordt, als de persoon zelf. Wilt u alvast van gedachten wisselen over uw persoonlijke afscheidswensen? Kom dan langs in Utrecht of Vleuten en maak kennis met de mensen en de mogelijkheden van Barbara uitvaartverzorging. Bel (030) 296 66 66, of kijk op www.barbarauitvaart.nl

'De Rozenkrans is bedacht door leken'

De dominicanen gelden als de bedenkers en bewaarders van de rozenkrans, een gebed dat in Nederland voor velen heeft afgedaan. Pater Baltasar Hendriks o.p. vindt dat ten onrechte. Met oktober-Mariamaand voor de deur reden om zijn vraag-antwoord artikel af te drukken.

Hoe oud is het rozenkransgebed?

'In het oude verbond bestond al een herhalingsgebed als lofprijzing, dank- en smeekgebed. Jezus en de eerste apostelen kenden dat gebed, het zogenaamde Psalterium van David. In de eerste eeuwen van het christendom ontstond het koorgebed voor monniken en priesters. Dat werd voor de gewone mensen steeds moeilijker te begrijpen, ook al door het gebruik van Latijn en, qua zang, het Gregoriaans. In de twaalfde eeuw werd het Weesgegroet ontwikkeld, vooral gebeden door religieuze broeders en broederschappen: door leken dus. Het heette toen Psalterium van Maria.'

Had dat gebed al de huidige vorm?

'Het Weesgegroet bestond toen alleen uit het eerste, bijbelse gedeelte: de groeten van Gabriel en Elizabeth. Pas in 1569 gaf de dominicaanse paus Pius V het Weesgegroet de huidige vorm door er de kerkelijke smeekbede "Heilige Maria, Moeder van God ..." aan toe te voegen. In de eeuw daarvoor was het gebruik opgekomen om het gebed te onderbreken door gebeurtenissen uit het leven van Jezus te overwegen.'

Dus Dominicus is niet de bedenker ervan?

'De Duitse kartuizermonnik Domini-

cus Helion (1384-1460) bedacht vijftig formules als samenvatting van het leven van Jezus. De dominicaanse bisschop Johan del Monte keurde deze praktijk goed, maar ondertekende zijn goedkeuring met alleen zijn voornaam Dominicus. Alanus van der Clip (1428-1475), de grootste be-

De H. Dominicus ontvangt de rozenkrans uit handen van Maria (1654). Van de zuidnederlandse barokschilder Theodoor van Thulden.

vorderaar van de Rozenkrans in de Lage Landen, dacht in zijn enthousiasme dat de Heilige Dominicus de bedenker was. Dat kwam goed

uit, want zo kreeg het gebed een officiële kerkelijke status.'

Heeft het gebed steeds dezelfde te- neur gehad?

'In de loop der tijd werd het minder een lofprijzing en werd het steeds meer een "bidden voor". In veel religieuze tradities komt het bidden van een vaak herhaald gebed voor. Je wordt er stil van, komt tot rust. De Rozenkrans verbindt ons geloof met alle mooie, blij en droevige momenten in ons leven.'

Hoe zou het gebed nu nog gebeden kunnen worden?

'Het wordt al gebeden, op veel plaatsen. Ik word geregeld gevraagd over de Rozenkrans te komen vertellen, en weet dat er op veel plaatsen kleine groepen zijn die graag af en toe samenkomen om te bidden. Mensen die denken dat het gebed heeft afgedaan, benaderen het vaak wat al te dogmatisch. Je kunt van het Rozenkransgebed ook een korte viering maken van pakweg een kwartier per "tientje", met Bijbellesing, stilte, eventueel een gezongen Onze Vader. Heel simpel, maar heel prettig om te doen – en heel anders dan het afraffelen zoals sommigen het Rozenkransgebed kennen uit hun jeugd.'

(Bron: <http://www.dominicuskerk-utrecht.nl/GESPRESK.pdf>)

Rooster zondagsvieringen

Ludgerusparochie t/m zondag 30 oktober 2016 1)

	Antoniuskerk zo. 10 uur	Dominicuskerk zo. 10 uur	Jacobuskerk zo. 11 uur	Josephkerk wo. 9.30 uur	Nic. Mon. kerk zo. 10 uur	Rafaëlkerk za. 19u. E./w&g zo. 11u. E.
Vr. 9 sep.				Kleine viering 16u.		
Za. 10 sep.						Woord & gebed
Zo. 11 sep.	Woord & gebed	Woord & gebed	Woord & gebed		Woord & gebed	Pastoor Huitink
Wo. 14 sep.				Woord & gebed		
Za. 17 sep.						p. Rentinck
Zo. 18 sep.	pw. Westerveld interreligieuze viering	Woord & gebed	Woord & gebed		Woord & gebed	p. Rentinck
Wo. 21 sep.				Woord & gebed		
Za. 24 sep.						Woord & gebed
Zo. 25 sep.	Woord & gebed	Woord & gebed	pw. Höfte		Woord & gebed	p. Oostendorp
Wo. 28 sep.				Woord & gebed		
Za. 1 okt.						p. Smits
Zo. 2 okt.	Woord & gebed	Woord & gebed	Taizéviering		Woord & gebed	p. Smits
Wo. 5 okt.				Woord & gebed		
Za 8 okt.						Woord & gebed
Zo 9 okt.	pw. Westerveld	Woord & gebed	Woord & gebed		Woord & gebed	Pastoor Huitink
Wo. 12 okt.				Woord & gebed		
Vr. 14 okt				Kleine viering 16u.		
Za. 15 okt.						p. Rentink
Zo. 16 okt.	Woord & gebed	Woord & gebed	Woord & gebed		pw. Van Kessel	p. Rentink
Wo. 19 okt.				Woord & gebed		
Za. 22 okt.						Woord & gebed
Zo. 23 okt.	Woord & gebed	Woord & gebed	pw. Höfte		Woord & gebed	p. Smits
Wo. 26 okt.				Woord & gebed		
Za 29 okt.						p. Oostendorp
Zo. 30 okt.	Woord & gebed	Woord & gebed	Woord & gebed		Woord & gebed	p. Oostendorp

WEEKVIERINGEN:

Eucharistievieringen: Rafael do. 9.30 andere dagen: zie Ludgerus Actueel | **Vesper:** wo. 19.00 Antonius | **1e Vrijdagsviering:** Dominicus 10.00; Joseph 10.30; Jacobus 10.30 | **Vieringen Spaanstalige gemeenschap:** Nicolaas-Monicakerk 11.30 2e,4e en 5e zondag van de maand.

1) NB update 19-7-2016; tussentijdse wijzigingen voorbehouden; **Raadpleeg** op www.sintludgerus.nl de **Ludgerus Actueel** van lopende week of bel uw lokale secretariaat voor actuele informatie.

Koorzangers gevraagd

St.-Josephkoor

We studeren mooie missen en motetten in, zowel latijn als ook Nederlandstalig liturgisch koorrepertoire.

Op dit moment is er plaats voor een sopraan, 2 alten, een tenor en een bas.

www.josephkerk-utrecht.nl
info@josephkerk-utrecht.nl

(Zie agendaberichten pag. 22)

ANBI nr. 813846481

Sint Thomas
Stichting
**Katholiek onderwijs in India is
mogelijk door uw hulp.**
Wilt u ons helpen?

www.ststart.nl • Pastoor G. Paimpillil • Tel. 0650.813862

IBAN: NL22 ABNA 0477 6873 34, t.n.v.
St. Thomas Stichting Driehuizerkerkweg 113
1985 HB Driehuis

Vooruitblik op Adventsactie Bezoek uit Kirkuk

Begin juli hadden vertegenwoordigers van de Utrechtse parochies en andere levensbeschouwelijke organisaties een ontmoeting met Yousef Thomas Mirkis, bisschop van Kirkuk, in Noord-Irak. Een half jaar na zijn benoeming werd het bisdom overstroomd door een half miljoen mensen op de vlucht voor IS, dat Bagdad en de vlakte van Ninevé bezette. Op 50 kilometer van zijn kathedraal in Kirkuk is IS de baas.

- Door Gerrit Jan Westerveld -

Voor zijn benoeming tot bisschop heeft Mirkis zich als journalist en docent ingespannen voor de dialoog tussen bevolkingsgroepen - moslims, jezidi's en christenen, soennieten en sjiietenen, Arabieren en Koerden die al 35 jaar worden geteisterd door geweld. Driekwart van de 1,2 miljoen christenen heeft in de laatste decennia Irak verlaten. Het antwoord van Mirkis op de vraag of het vertrek van de christenen na het eerdere vertrek van de joden, niet gewenst is, was duidelijk. Hij ziet in de ontwikkeling van Irak tot een islamitisch land geen oplossing voor het geweld. In de moslimwereld zijn allerlei conflicten gaande die Irak zullen blijven verdelen. Het lijkt er op dat bendes criminelen en terroristen de godsdienst van meer dan een miljard mensen hebben gekaapt. Mirkis constateert dat de moslimwereld gidzen, herders, inspirerende leiders als Mandela en Martin Luther King ontbeert.

Mirkis zou in het contact met Europa graag willen ontdekken waarom duizenden ontwikkelde jonge mensen van hier naar het Midden-Oosten reizen om daar eerst onschuldige mensen en vervolgens zichzelf de dood in te jagen. Mirkis wijst ons op het interessante project in Europa waar 500 miljoen mensen al 70 jaar zonder oorlog leven, dankzij allerlei vormen van dialoog. Voor dit feit kreeg de EU volgens hem in 2011 de Nobelprijs voor de vrede. De bisschop bezweert ons

dit project niet op te geven. Hij wijst naar het gif van populistische en nationalistische taal die ooit is uitgelopen op Auschwitz.

Mirkis spreekt over zijn werk in het bisdom, dat overstroomd is met een half miljoen vluchtelingen, als een herder van mensen. Hij steunt de ontheemden met voedsel en kleding, onderwijs voor kinderen, met tenten en medische voorzieningen.

In zijn aanpak van de problemen stimuleert hij de dialoog. Verschillende mensen ontmoeten elkaar in het werk van het bisdom en bekwamen zich zo in een mentaliteit die het samenleven van diverse bevolkingsgroepen mogelijk maakt. Bij de zorg van de bisschop in Kirkuk horen ook 400 studenten. Hun ouders leven in de vluchtelingenkampen in en om de stad. De bisschop neemt in principe iedereen aan, ongeacht

religie of geslacht. In tien (gehuurde huizen) in de beveiligde zone van de stad zorgt de bisschop ervoor dat de studenten een bed hebben, voedsel, 24 uur internet en elektriciteit, zodat ze kunnen werken aan hun opleiding. Mensen van verschillende achtergrond studeren, koken en eten er met elkaar. Elk huis kiest een oudste die de dagelijkse leiding heeft. Van hen is de helft moslim.

De bisschop hoopt dat deze jonge mensen die de kans krijgen in hun eigen land te studeren niet weggaan en in de toekomst samen werken aan de opbouw van Irak.

Per maand kosten de voorzieningen per student 200 Euro, die uit giften worden gefinancierd. De bisschop heeft geen garantie dat hij in de toekomst kan blijven helpen; daarom bidt hij om hulp van mensen die hem steunen in de droom van een nieuwe samenleving in Irak. Hij vertelde ons het hoopgevende verhaal van een bekende Engelsman die hem heeft beloofd dat hij de komende jaren voor de ondersteuning van tien studenten in Kirkuk garant wil staan. Het zou mooi zijn als zo'n voorbeeld in Utrecht navolging vindt.

We konden monseigneur Mirkis melden dat in de Utrechtse katholieke parochies plannen worden gemaakt om in de advent voor zijn studenten aan de slag te gaan. Bisschop Mirkis antwoordde met: "We need stubborn dreamers", alleen onverstoorbare dromers veranderen de wereld.

Agenda berichten

VIERINGEN

Interreligieuze vredesviering in Lombok

In het kader van de landelijke Vredesweek zal in de Antoniuskerk aan de Kanaalstraat op zondag 18 september om 10 uur een interreligieuze gebedsbijeenkomst plaats vinden. De bijeenkomst is voorbereid door joden, christenen en moslims uit Utrecht-West. Bij het thema van de bijeenkomst "In vredes naam" klinken teksten uit hun heilige boeken. Joden, christenen en moslims weten dat vrede te maken heeft met vergeving: opnieuw beginnen. In de samenkomst zullen zij door muziek en gebeden uit synagoge, kerk en moskee laten horen hoe ieder dat op eigen wijze doet en leert.

Na afloop van de bijeenkomst is er gelegenheid voor nadere kennismaking en ontmoeting.

Voor meer informatie: pastor Gerrit Jan Westerveld.

Eucharistievieringen

In de Rafaëlkerk zijn er 's zondags altijd Eucharistievieringen en op zaterdagavond om de week. Zie het rooster elders in dit blad. In andere locaties zijn er zondags Word- en Gebedsdiensten.

Taizévieringen

Elke eerste zondag van de maand in de Jacobuskerk (zie rooster).

Verder op

- 22 september en 20 oktober 20.00 uur: Taizé jongerengebed in De Wijkplaats, Joh. Camp-huysstraat 101 (hoek Kanaalstraat, Lombok)

- 1 oktober om 18.30 uur in Johannes/Bernarduskerk O. Nassaulaan 2 (Hoograven).

Franciscusviering

Op maandag 3 oktober 2016 om 19.00 uur wordt de jaarlijkse Franciscusviering gehouden in de Antoniuskapel van de St. Aloysiuskerk, ingang Adriaen van Osta-

delaan 4 in Utrecht. De kapel is vanaf 18.30 uur open. We laten ons in de viering leiden door het verhaal van Thomas van Celano, de eerste biograaf van Franciscus. Deze 'wake op de sterfdag van Franciscus' wordt georganiseerd door de Utrechtse regio van de Franciscaanse Beweging. Aansluitend is er gelegenheid om elkaar te

ontmoeten onder het genot van koffie of thee. Iedereen wordt uitgenodigd om houdbaar voedsel mee te nemen voor degenen die noodgedwongen een beroep moeten doen op de plaatselijke voedselbank. Dit wordt vooraf aan de viering ingezameld. Er zal een vrijwillige bijdrage gevraagd worden om de kosten van de viering te dekken. Inlichtingen: Zr. Mia Maesen. Tel.: 030 293 2550 email: maesen.mia@franciscanessen.nl.

Rozenkransgebed en Mariaavespers

In diverse kerken wordt het rozenkransgebed gehouden. Zie Ludgerus Actueel of de website www.sintludgerus.nl voor actuele informatie. Zie ook het artikel elders in dit blad.

Willibrordprocessie 2016

De veertiende editie van de jaarlijkse Willibrordprocessie door de binnenstad van Utrecht vindt plaats op zondag 11 september 2016. Het is een gebeuren waarbij we publiekelijk getuigenis afleggen van ons geloof. In 2002 is de processie voor het eerst gehouden op initiatief van de rector van de toenmalige aartsdiocesane priesteropleiding, het Ariënskonvikt, Norbert Schnell. Met de schrijn van Willibrord in ons midden groeperen wij ons rond de Apostel van Nederland. Verzamelen om 15.45 uur rond het beeld van Willibrord op het Janskerkhof. De processie begint dan om 16.00 uur, waarna om 16.45 een vesperviering wordt gehouden in de St. Catharinakathedraal aan de Lange Nieuwstraat. Na afloop zijn allen welkom voor koffie en een glas om gezamenlijk dit gebeuren af te sluiten in het Bonifaciushuis op de

Nieuwegracht 61 (de voormalige pastorie achter de kathedraal).

VERDIEPING

Wereldwake

Iedere dinsdagmorgen 11 uur zal in de Dominicuskerk de kerkklok luiden voor een korte wake achterin de kerk waarbij we stil staan bij de situatie in de wereld. Op het kerkplein kondigen twee spandoeken de wake aan waarvoor iedereen welkom is. De deuren staan wagenwijd open, koud of niet. Er zal een boek liggen, waarin mensen hun intenties of gedachten kunnen opschrijven. Rondom een afbeelding van de wereld worden lichtjes aangestoken. We luisteren naar muziek en naar enkele teksten en gebeden. Om 12.00 uur luidt opnieuw de kerkklok en sluiten we af. We hopen, dat we op deze wijze kunnen laten zien, dat de situatie in de wereld ons allemaal aangaat en dat we ons verbonden weten met alle vluchtelingen, waar dan ook.

Vredesweek

PAX organiseert elk jaar in september de Vredesweek, een jaarlijkse themaweek vol bezinning en actie. Zij doen dit al sinds 1967. In 2016 is het motto opnieuw 'Vrede verbindt'.

Juist nu groeit het besef dat vrede niet vanzelfsprekend is. Het is een voorrecht waar we ons met elkaar voor moeten blijven inzetten. We mogen ons niet laten ontmoedigen door de overmacht van geweld en angst. Zelfs in Syrië zijn er nu moedige mensen die zich blijven inzetten voor vrede.

Wij beseffen steeds meer dat dit ook in onze eigen samenleving van belang is. Ook hier wordt het steeds moeilijker om open te staan voor elkaars verschillen en standpunten. Maar ook bij ons zijn er steeds mensen die de moed hebben om bruggen te slaan en zo de vrede een stapje dichterbij te brengen.

Vieringen in kader Vredesweek: zondag 18 september 10.00 uur in de Antoniuskerk: interreligieuze viering; zie het begin van deze agenda.

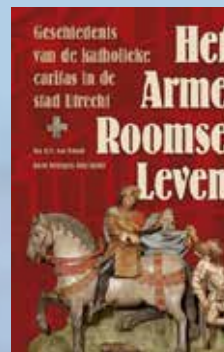
Begeleide meditatie

Op dinsdag 13 september, 20.00-21.30 uur. Vervolgdata: 11 oktober, 15 november en 20 december.

Panta rhei, alles stroomt, alles beweegt (Heraclites). Afwisselend op de tweede of derde dinsdagavond van de maand kun je meedoen met begeleide meditatie. Met behulp van verschillende meditatievormen vanuit de christelijke traditie heb je aandacht voor de stroom die naar jou toekomt of van binnenuit in jou opborrelt en in beweging brengt. We oefenen ons in openheid en ontvankelijkheid en verstillen bij een tekst of een beeld. Samen met anderen mediteren ondersteunt je eigen meditatieve weg en doet je de stilte intenser ervaren. Iedereen die eerder met meditatie heeft kennisgemaakt, is welkom. De meditatiegroep wordt begeleid door Seintje Bos, theoloog en geestelijk begeleider. Locatie: Dominicuskapel, Palestrinastraat 1. Kosten hele reeks: € 60,-; kosten losse avond: € 15,- (overmaken op bankrek. NL90RABO0115783067 t.n.v. Stichting Vrienden van de Dominicus, o.v.v. 'begeleide meditatie najaar 2016')). Aanmelding en informatie: info@seintjebos.nl. Dit is een activiteit in het kader van het jaarthema Stromen.

Het Arme Roomse Leven

Dit boek van medeparochiaan Ton H.M. van Schaik en Karin Strengers-Older, beschrijft niet alleen de armoede en de caritatieve zorg in katholiek Utrecht vanaf de Middeleeuwen, maar biedt ook inzicht in de wijze waarop de katholieke gemeenschap na de Reformatie in 1580 onopvallend haar weg zocht. Ka-

tholieken werden tweederangs burgers. Ook de armen-
zorg werd overgenomen. Nadat in 1796 de vrijheid van
godsdienst was afgekondigd, namen de katholieken in
het protestantse Utrecht geleidelijk hun plaats weer in.
Bestellen: www.verloren.nl; tel.: 035 - 685 98 56.
Prijs: € 29,-

Moeder Teresa

'Als je geen honderd mensen helpen kunt, help er dan eentje'. Deze regel appelleert aan het hart van ieder van ons, juist in dit heilig jaar van barmhartigheid. En vanwege het beroep dat er in deze woorden op onze dienst aan de ander gedaan wordt, staat deze regel op de achterkant van een splinternieuwe brochure over Moeder Teresa. Er is al zo veel over haar gezegd en geschreven, maar niet zo vaak komt zij zelf uitgebreid aan het woord. Deze bijzondere vrouw is op 4 september heilig verklaard omdat ze haar leven volledig aan haar naaste gaf. Wie de uitspraken van Moeder Teresa leest, voelt zich bemoedigd. Geen aardige vrouw, een religieuze die soms ook twijfelde en daar eerlijk voor uitkwam. Daardoor krijgt ze een menselijk gezicht en houdt ze ons voor dat we allemaal voor een ander kunnen leven. Ze is een voorbeeld, ook in haar uitspraken over het gebed, over de stilte, over het lijden, over vrede in je hart, over duisternis, over sterven en over eenzaamheid. Bijvoorbeeld: 'Wees trouw in kleine dingen want daarin ligt je kracht' en 'Wacht niet op leiders, doe het zelf van mens tot mens'. Een boekje voor op het nachtkastje of voor in je tas. Een brochure kost 5.95 euro. (Leo Fijen)

Alphacursus in Utrecht

Nu in Utrecht materiële kerkgebouwen worden gesloten, is het goed om te bezinnen op het geestelijk bouwwerk van ons geloof. Meer weten daarover? Het geloof oprispen? Misschien is de Alphacursus dan iets voor jou. In 10 avonden en een weekend gaat de Alpha door de kernpunten van het Evangelie en christelijk geloof. De Alpha is voor iedereen, katholiek of niet, gelovig of niet! De avond en begint met een eenvoudige maar goede maaltijd. Vervolgens geeft een spreker een inleiding op één van de 10 thema's. Daarna gaan de deelnemers in groepjes uiteen en kunnen over het thema van gedachte wisselen.

Op woensdag 21 september start een Alphacursus in de Gerardus Majella-parochie. Aanmelden via het secretariaat: info@gerardusmajella.nl of 030 - 2931474 dinsdag t/m vrijdag tussen 13.30 en 15.30 uur.

Een avond over barmhartigheid

Het Jaar van de Barmhartigheid dat paus Franciscus heeft uitgeroepen zet aan tot bezinning op deze gave van God aan mensen. Barmhartigheid krijgt volgens de paus op twee manieren gestalte: heel concreet door daden, maar ook door geestelijke verdieping. Pastoor Ton Huitink bespreekt de brief die de paus heeft geschreven bij de aankondiging van het Jaar van de Barmhartigheid en nodigt de deelnemers uit tot gesprek. 5 oktober Pastoraal Centrum Aloysiuskerk 20.00-21.30 uur

Kloosterleven

Zij die inspiratie zoeken voor hun persoonlijke ontwikkeling en/of behoefte hebben aan een adempauze kunnen kennismaken met het kloosterleven. 'Vadere' biedt u de mogelijkheid om deel te nemen aan een meerdaags kloosterverblijf waar u kennis maakt met de spiritualiteit van het leven in een klooster. Door het ritme van de dag kan men aandacht geven aan wat centraal staat in de kloosters, zoals stilte, rust, ontmoeting, gebed... Zie voor meer informatie: www.vadere.nl

Bedevaart naar Rome

Van 14 t/m 19 november gaan parochianen uit alle zeven bisdommen van ons land op bedevaart naar Rome in het kader van het Heilig Jaar van de Barmhartigheid. Pastoor Huitink nodigt alle parochianen van harte uit om aan deze bijzondere bedevaart deel te nemen. Met vele andere Nederlanders (naar verwachting 1500+!) vieren we op 15 november daar de 'Nederlandse Dag'. Paus Franciscus zal op die dag de Nederlandse bedevaartgangers persoonlijk toespreken na afloop van de gezamenlijke Eucharistieviering in de Sint-Pieter.

De bedevaard is van 14 t/m 19 november 2016, prijs: €839,- (toeslag eenpersoonskamer €150,-).

- *Inclusief:* retourvlucht naar Rome, transfers, vijf nachten in driesterrenaccommodatie op basis van halfpension en tweepersoonskamer, behalve diner op 17 november, openbaar vervoerkaart, deelname aan de Nederlandse Dag, audiëntiekaart, Nederlandstalige cultuurhistorische en pastorale begeleiding, reis- en toeristenbelastingen, calamiteitenfonds, reisinformatieboekje en liturgieboekje, audio-ondersteuning.

- *Exclusief:* lunches (behalve op 15 november), consumpties, reis- en annuleringsverzekering en eventuele entreegelden buiten het gestelde programma.

Meer informatie en aanmelden bij Pastoor Ton Huitink. Of bel met VNB: 073 6818111, zie ook www.vnb.nl.

Leergang Bijbel

In september start in de Dominicuskerk in Oog in Al een vierjarige Leergang Bijbel, onder auspiciën van Bureau Mamre. Deze biedt deelnemers een onbevooroordeelde en niet institutioneel of dogmatisch gekleurde benadering van de bijbel. Zo kunnen deelnemers de bijbel opnieuw leren verstaan vanuit een contextuele benadering, zowel historisch als politiek en economisch. Van de deelnemers wordt geen kennis van de grondta-

len verwacht. Het werk- en denkniveau is HBO.

Elk leerjaar bestaat uit twee modules en een afsluitende studiedag. In totaal telt een leerjaar 9 collegedagen van 4 uur. Tijdens de bijeenkomsten worden gezamenlijk teksten gelezen en toegelicht. Daarnaast hoort bij elke college een syllabus met achtergronden, interessante artikelen, studiemateriaal, literatuurlijst et cetera.

Het eerste leerjaar in de Dominicuskerk start op 24 september. Er kan worden ingetekend voor de hele leergang, een studiejaar of een module.

Vervolgdata van het eerste jaar zijn: 22 oktober, 26 november, 17 december, 21 januari, 18 februari, 25 maart, 22 april, 20 mei en 10 juni.

Voor aanmelding en meer informatie: www.bureaumamre.nl

CULTUUR

Oerverhalen over de zondvloed

Op 9 oktober vindt de vierde en laatste middag plaats in het kader van de reeks over oerverhalen in de Dominicuskerk. Tjarko Evenboer vertelt dan over oerverhalen uit de Bijbel en nabije culturen van het Midden-Oosten. Hij heeft daarover ook een interessant boek geschreven. Om 16.00-18.00 uur in de dagkapel Dominicuskerk.

Toegang: volwassen € 7,- / kinderen € 2,- (incl. consumptie).

Aanmelden: secretariaat@dominicuskerkutrecht.nl of tel. 030-2935245 (werkdagen 9.00-12.00 uur).

Zondagavondzang in de Dominicuskerk

Met ingang van september wordt in de Dominicuskerk de laatste zondag van de maand om 17.00 uur een Zondagavondzang gehouden, een beetje geënt op de Engelse Evensong. Het is een gebedsviering waarin veel ruimte is voor zang.

Het bijzondere aan dit project is dat er composities worden gebruikt van de Franse dominicaan André Gouzes. Hij heeft het volledige getijdengebed op een sfeervolle manier getoonzet. De teksten worden in het Nederlands overgezet door Henk Jongerius, ook dominicaan. De muziek is in Nederland niet zo bekend, dus extra interessant om uit te voeren.

Er wordt een kernkoor gevormd dat onder leiding van dirigent Berny Ode Kempers anderhalf uur vóór aanvang van de viering oefent. Wie zin heeft om incidenteel mee te zingen, kan zich daarbij aansluiten. Hebt u zin om mee te doen met dit project, meldt u dan z.s.m. via pastoraatsgroep@dominicuskertrecht.nl of tel. 030-2935245 (werkdagen 9.00-12.00 uur).

Koorzangers gevraagd voor het nieuwe St.-Josephkoor

Het St.-Josephkoor is opgericht in het voorjaar van 2016, na de laatste viering op zondag in de Josephkerk. Onder het motto ' Wij gaan op weg naar het huis van de Heer' willen we minimaal 1x per maand zingen bij vieringen in andere kerken in Utrecht en omstreken.

We studeren mooie missen en motetten in, zowel latijn als ook Nederlandstalig liturgisch koorrepertoire.

Het eerste doel is om te groeien tot een koor van 8 a 10 zangers. Op dit moment is er plaats voor een sopraan, twee alten, een tenor en een bas. Omdat we een kleine groep zijn, is het fijn als je je eigen partij zelfstandig kunt zingen of als je dit wilt leren.

Voor actuele informatie zie de website www.josephkerk-utrecht.nl. Je kunt ook contact opnemen met Marietrees Broeren via info@josephkerk-utrecht.nl.

DIVERSEN

De Wijkplaats genomineerd voor Ariënsprijs

In de Camphuisstraat (hoek Kanaalstraat) is De Wijkplaats gevestigd. Een plek van oecumenisch kerk - en buurtwerk voor iedereen in de kleurrijke wijk Lombok.

Ieder mens is welkom met of zonder dak boven het hoofd. Wie komt doet gewoon mee. Openheid en flexibiliteit karakteriseren het werk. Voortdurend wordt er gekeken naar de behoefte in de buurt, samen met buurtwerk. Vluchtelingen worden en werden al gastvrij opgenomen. Activiteiten zijn er teveel om op te noemen. En Gods Geest waait binnen in presentie, ontmoeting en dialoog. Reden voor de Diocesane Kerkelijke Caritas Instelling van het Aartsbisdom Utrecht om De Wijkplaats als één van de 30 projecten te nomineren voor de Ariënsprijs. Het publiek kan stemmen (ga naar: <http://www.dkci-utrecht.nl/ariensprijs-en-hier-kunt-ustemmen>). Op 1 oktober wordt de winnaar bekend gemaakt.

Herhaalde oproep Huis a/d Vecht

Voor de maandelijks katholieke vieringen op de derde vrijdag van de maand in Huis aan de Vecht worden nog steeds vrijwilligers gevraagd. U mag natuurlijk vrijblijvend een keer komen kijken/helpen. De vieringen beginnen om 14.30 uur. Bewoners worden opgehaald (met rolstoel), koffie en thee wordt gedronken en de bewoners worden weer teruggebracht naar hun kamer (16.00 uur). Inlichtingen: charles.vrencken@solcon.nl of telefoon 030 - 273 23 01

TERUGBLIK

In de moskee en tempel

Zaterdag 30 april is al wel een poos terug in de tijd, maar de Open Dag van de Abi Bakr Issadik-moskee in Zuilen blijft vermeldenswaard. Waarom? Omdat de moskee met deze Open Dag contact wilde opbouwen

en versterken met haar Zuilense buurtbewoners. En zou dat niet het ideaal van een moderne parochiekerk zijn: open en in contact met de buurt? Zijn onze parochies lange tijd niet tamelijk naar binnen gekeerd geweest? Begrijpelijk, maar toch! De moskee met die opvallend vierkante en groene architectuur straalde evenwel openheid en saamhorigheid uit: eettentjes op straat en open ontvangst bij de ceremoniële ontmoeting met burgemeester Jan van Zanen. De presentie als Rooms-Katholiek priester werd daarbij zeer op prijs gesteld. Tegelijk bleek deze verrassende ontmoeting weer vruchtbaar voor een volgend evenement.

Uitgerekend in de Zuilense moskee werd een uitnodiging overhandigd door een groepje Chinese Boeddhisten. Aanleiding: het geboortefeest van Boeddha. Dat had plaats op dinsdag 17 mei in de pas geopende Longquan-Tempel in de Adriaan van Bergenstraat. Ook hier was burgemeester Van Zanen eregast. Maar wat mooi die tempel: schoon en blinkend met gouden glans! Was de tempel ooit een Gereformeerde kerk, nu is het een heiligdom met meer beelden dan alle kathedraalen en basilieken van katholiek Nederland bij elkaar: op het podium drie grote dikbuikige Boeddhabeelden, afgewisseld met iets kleinere beelden, maar aan alle muren, in rechthoekige nisjes, stonden wel vijfduizend identieke Boeddhabeeldjes. Centraal een glazen waterschaal met gouden Boeddhakind. Hoofdceremonie was met een gouden pollepel water over dat beeldje uitgieten. Bijzondere gezangen en ritens om in het heilig onzegbare binnen te treden. Is dat ook niet de essentie van onze heilige katholieke liturgie? (p. Koos Smits)

Barmhartigheid in Utrecht

Barmhartigheid is niet alleen een pauselijk thema, het is het basisthema van de Bijbel, van ons Christelijk geloof, van de Kerk en al haar sacramenten. Het is de kern van alle Werken van Barmhartigheid die in Utrecht door mensen, gelovig of niet, worden verricht en die met de 'Kruisweg city Utrecht 2016' zijn herdacht. Het is evenwel ook thema op het Joods monument bij het Spoorwegmuseum, waar Jesaja 49,16 geciteerd wordt ("Ik heb u in mijn handpalmen gegriff"), om de 1239 Joden te herinneren die in de oorlog vanaf hier zijn weggevoerd. Het is ook de naam van de Boeddhistische tempel in Zuilen, namelijk: "Tempel van Groot Mededogen". Het is ook de titel van het boekje dat de

Salafistische moskee in Overvecht uitdeelde op een open ontmoeting met de buurt: "Barmhartigheid van de Islam voor niet-Moslims". Want de eerste naam van God is: "Allah el-Rahman", God de Barmhartige, op de eerste kraal van het gebedsnoer. (p. Koos Smits)

N.a.v. de Wereldjongerendagen

Naar aanleiding van de Wereldjongerendagen in Polen afgelopen maand juli hield een Frans tijdschrift een onderzoek naar het geloof van jongeren in Frankrijk (katholieken, protestanten, moslims etc.). Hoewel de uitkomsten niet één-op-één met de Nederlandse situatie zijn te vergelijken, lijkt het me toch aardig enkele uitkomsten te delen. Hoewel in totaal maar 46 % in een God gelooft, zijn jongeren toch weer geloviger aan het worden vergeleken met vorige generaties. Ze komen gemakkelijker voor hun geloof uit, bijvoorbeeld via het dragen van T-shirts met teksten, hoofddoekjes, gewaden en kruisjes. Men identificeert zich met één religie: men bidt, heeft spirituele ervaringen. Dat wil niet zeggen dat ze de behoefte hebben om iedere week naar de kerk te gaan, maar wel om manifestaties zoals bijvoorbeeld de WJD te bezoeken. Voor Moslims valt het geloof samen met het dagelijks leven, christenen scheiden geloof en wereld vaker. Jongeren in het algemeen hebben helaas sterk het idee dat het geloof mensen verdeelt en tot conflicten leidt (50%, zeker ook onder invloed van de aanslagen van afgelopen maanden), eerder dan dat het geloof verbindt (20%). Opmerkelijk tenslotte: Jongens zijn meer gaan geloven dan meisjes, en veel gelovige jongeren wonen in de steden. (Charles Vrencken)

Iemand
verliezen
is al erg
genoeg

UITVAARTVERZORGING H. AGTERBERG

Wolter Heukelslaan 50, 3581 ST Utrecht. 030 - 251 09 82.
www.agterberg.nl